

Autor/a MARIA LUISA PÉREZ CABANÍ

Títol ENSENYAMENT DE L'ÚS DIFERENCIAL D'ESTRATÈGIES D'APRENTATGE:

ANÀLISI DE LA INCIDÈNCIA DELS MAPES CONCEPTUALS EN

L'APRENTATGE D'ESTUDIANTS UNIVERSITARIS.

ABSTRACT

Objectives of the investigation:

The objective of this thesis is to study the theme of learning strategies through the investigation of how affect in the quality of university students' learning when they received instruction in concept maps. The research studies the different ways of using concept maps by the students and their incidence in the students' learning process and in the quality of their learning.

Theory frame of the investigation:

The theory frame of this investigation is the Cognitive Psychology and the different contributions of many authors about the learning process and the strategies of this process. The research analyzes the different investigations about the teaching and the uses of concept maps.

Empiric research:

The empiric research study four hypothesis: (1) the teaching and the use of concept maps will increase more a significative and deepfull learning than no using them; (2) the teaching of the regulative use of concept maps (planning, monitoring and evaluating) will increase more the significative and deepfull learning than no using them; (3) the regulative use of concept maps will increase more the regulative use of procedures for learning in another situations than no using them in a regulative way; (4) the regulative use of concept maps will increase more the transfer of this procedure to another activities than no using them in a regulative way.

It is designed a quasi-experimental method with university students (Educational Psychology, teaching students, in the second year) in three groups: control, experimental 1 (teaching in the use of concept maps), experimental 2 (teaching in the regulative use of concept maps) and in four stages: initial evaluation, intervention, final evaluation and delay evaluation (after two months of the end of the intervention).

Conclusions and new perspectives:

About teaching the learning procedures, it is confirmed:

- The importance of the guidance and the mediation of the teacher in the construction of knowledge about learning procedures.
- It's necessary to teach the regulative use of learning procedures in the curriculum in order to increase the significative learning.

About the regulative use of the learning procedures, it's confirmed:
-The relationship between learning process and the quality of the outcome learning.

-The regulative use of the concept maps increase the regulative use of another learning procedures.

About the use and the transfer of concept maps, it is confirmed:

-The usefull of concept maps in order to increase the students learning, that means, it is usefull to go with their teaching.

-Finally, this research observed, in the two experimental groups, the maintenance and the transfer in the use of concept maps in different situations, but there are not significative dates between them about the level and the kind of this transfer.

RESUM

Objectius de la investigació:

La investigació que s'ha portat a terme en aquesta tesi doctoral s'ha realitzat amb l'objectiu d'aprofundir en l'estudi de les estratègies d'aprenentatge a través de l'anàlisi de la incidència de l'ensenyament de mapes conceptuals en la qualitat de l'aprenentatge d'estudiants universitaris, les diferències que es poden produir en l'ús d'aquest procediment i la valoració de la relació existent entre el procés d'aprenentatge i la qualitat de l'aprenentatge resultant.

Marc teòric de la investigació:

S'ha pres com a marc teòric de referència la Psicologia Cognitiva i més específicament les aportacions que des d'aquesta perspectiva han efectuat diversos autors respecte al procés d'aprenentatge i les estratègies implicades en aquest procés. També s'ha portat a terme una anàlisi acurada de les investigacions existents en relació a l'ensenyament i la utilització dels mapes conceptuals.

Treball empíric:

Les hipòtesis plantejades són: (1) l'ensenyament i utilització de mapes conceptuals afavorirà en major mesura un aprenentatge significatiu i profund que la no utilització d'aquests; (2) l'ensenyament de l'ús regulatiu dels mapes conceptuals (planificació, monitorització i avaluació) afavorirà en major mesura un aprenentatge significatiu i profund que la seva utilització no regulativa; (3) l'ús regulatiu dels mapes conceptuals afavorirà en major mesura la regulació dels procediments per aprendre en altres situacions d'aprenentatge que la seva utilització no regulativa i (4) l'ús regulatiu dels mapes conceptuals afavorirà en major mesura la transferència d'aquest procediment a altres tasques que la seva utilització no regulativa.

Es parteix d'un disseny quasi-experimental realitzat amb estudiants universitaris (alumnes de Psicologia de l'Educació de segon curs de magisteri) en tres grups: control, experimental 1 (ensenyament de la utilització de mapes conceptuals) i experimental 2 (ensenyament de l'ús regulatiu dels mapes conceptuals) i en quatre fases: avaluació inicial, intervenció, avaluació final i avaluació retardada (després de dos mesos d'haver finalitzat la intervenció).

Els resultats obtinguts a través de l'anàlisi estadística de les dades confirmen les tres primeres hipòtesis plantejades i no aporten suficient informació respecte a la transferència de la utilització dels mapes conceptuals.

Conclusions i noves perspectives:

Respecte a l'ensenyament dels procediments d'aprenentatge es confirma:

-La importància de la guia i la mediació del professor en la construcció del coneixement dels procediments d'aprenentatge.

-La necessitat d'ensenyar l'ús regulatiu d'aquests procediments a través de les àrees curriculars per facilitar l'aprenentatge significatiu.

Respecte a l'ús regulatiu dels procediments d'aprenentatge es confirma:

-La relació entre el procés d'aprenentatge i la qualitat de l'aprenentatge resultant.

-Que l'ús regulatiu dels mapes conceptuals afavoreix l'ús regulatiu d'altres procediments d'aprenentatge.

-Que les variables implicades en aquest procés estan interrelacionades.

Respecte a la utilització i transferència dels mapes conceptuals es confirma:

-L'adequació dels mapes conceptuals per afavorir l'aprenentatge dels estudiants, la qual cosa porta a aconsellar la continuació i ampliació de la seva utilització.

-Finalment en el treball empíric realitzat s'observa que es produeix un manteniment i una transferència de la utilització de mapes conceptuals en ambdós grups experimentals en diferents situacions, però no es detecten diferències estadísticament significatives entre ells respecte al nivell i tipus de transferència.